

række gavnlige virkninger af dette initiativ. Således synes amtsrådenes bestræbelser på i medfør af bekendtgørelsen at henlede kommunernes opmærksomhed på betydningen af en forsvarlig pasning og vedligeholdelse af allerede etablerede rensningsanlæg, kombineret med iværksættelse af kursusvirksomhed for visse personalekategorier, hurtigt at være resulteret i opnåelse af en bedre rensningseffekt ved en række eksisterende rensningsanlæg. Som et yderligere resultat af bekendtgørelsen har man endvidere opnået, at der nu er iværksat en længe savnet detaljeret kortlægning af forureningen af vore vandområder.

Som et andet eksempel på de bestræbelser i forureningsbekæmpende retning, som allerede er iværksat i medfør af den gældende lovgivning, kan nævnes de af statens biltilsyn i medfør af bekendtgørelse nr. 198 af 24. juni 1955, som ændret ved bekendtgørelse nr. 34 af 19. februar 1969 fastsatte bestemmelser om henholdsvis *kulilteindhold i udstødningsgasser og røgtæthedsgrænser for motorvogne*. Ifølge disse bestemmelser må indholdet af kulilte i udstødningsgassen fra motorvogne med benzinmotor indregistreret efter 1. januar 1971 med en totalvægt på 3.500 kg eller derunder og en cylindervolumen på over 800 cm³ ikke overstige en volumenprocent på 4,5. Denne bestemmelse er nu blevet udvidet til fra 1. april 1973 også at gælde for vogne indregistreret før 1. januar 1971. Tilsvarende gælder, at røgtætheden fra udstødningen fra motorvogne med dieselmotor med en totalvægt på ikke over 3.500 kg ikke må overstige et nærmere angivet antal bosch-enheder.

Det kan endelig anføres, at bestræbelserne på at effektivisere forureningsbekæmpelsen under den nuværende lovgivning også har givet sig udslag i oprettelse af særlige forvaltningsorganer og centrale laboratorieenheder, således oprettelsen i 1954 af landbrugsministeriets gifttævn samt etableringen af statens levnedsmiddelinstitut i slutningen af 1960-erne.

V. Forureningsbekæmpelsens nuværende organisation.

Ved siden af sundhedsvedtægterne administreres en betydelig del af den ovenfor omtalte lovgivning samt bestemmelser udstedt i medfør heraf, navnlig vandløbslovgivningen og vandforsyningslovgivningen, men også levnedsmiddellovgivningen, af de lokale sundhedskommissioner, hvis stedlige område er vedkommende kommune.

Sundhedskommissionen udpeges af kommunalbestyrelsen og består ifølge normalsundhedsvedtægten af 5 medlemmer, hvoraf mindst et skal være medlem af kommunalbestyrelsen. I medfør af normalsundhedsvedtægten § 4 skal embedslægen og politi-

mesteren indvarsles til samtlige møder i sundhedskommissionen. I de kommuner, som før kommunalreformen var omfattet af købstadskommunallovens regler, er politimesteren og vedkommende embedslæge medlemmer af kommissionen. I disse kommuner er politimesteren formand, med mindre kommunalbestyrelsen med tilsynsrådets godkendelse bestemmer, at et kommunalbestyrelsesmedlem skal overtage formandshvervet.

Landvæsensretterne, der må betegnes som domstolslignende administrative myndigheder, varetager navnlig en række opgaver i henhold til vandforsyningsloven og vandløbsloven. Retternes procedurereform er fastlagt i *loven om landvæsensretter* (lovbekendtgørelse nr. 133 af 6. marts 1970), hvis regler ret nøje stemmer overens med retsplejelovens tilsvarende regler for de almindelige domstole. Om retternes saglige kompetence fastsætter loven om landvæsensretter alene, at disse er bemyndiget til at behandle sådanne sager, der ved lovgivning eller „gammel praksis eller sædvane“ er henlagt til dem. Vigtigst er i denne henseende som nævnt retternes funktion i henhold til vandforsyningsloven og vandløbsloven. Således kræver vandindvinding af blot nogen betydning som hovedregel tilladelse af retten. Ligeledes kræver afledning af spildevand til vandløb og havet som hovedregel rettens tilladelse. Det samme gælder enhver anden benyttelse af vand eller vandløb. Sag for vandløbsretten kan rejses af såvel private som vedkommende kommunalbestyrelse. Samme adgang har en række ministre, nu navnlig ministeren for forureningsbekæmpelse.

Landvæsensretterne består af 101 landvæsensnævn, 32 landvæsenskommissioner og 6 overlandvæsenskommissioner.

Formanden for en landvæsenskommission skal udnævnes blandt området's underrettsdommere. Til de øvrige medlemmer (landvæsenskommissærer) stilles ingen særlige faglige eller uddannelsesmæssige krav. Retten kan antage teknisk sagkyndig medhjælp.

En overlandvæsenskommission består af en fast formand og 4 andre medlemmer. Formanden skal være eller opfylde betingelserne for at kunne udnævnes til landsdommer. 1 eller 2 (i København altid 2) af de øvrige medlemmer skal vælges blandt fagligt sagkyndige under henyn til de hovedinteresser, der er den enkelte sags genstand.

En landvæsensret nedsættes ifølge loven om landvæsensretter for hver enkelt sag, idet dog rettens faste formand behandler alle sager. Formanden udtager de 2 landvæsenskommissærer til den enkelte sag, jfr. lovens § 9. Der er med hjemmel i vandforsyningslovens § 5 for hovedstadsområdet nedsat sær-